

POLITIET

Justis- og beredskapsdepartementet

Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Politidirektoratet

Deres referanse:

Vår referanse:

Dato:

20/60137 - 25

02.07.2020

Hørings svar - forskriftsfesting av tilskuddsordninger - tilskuddsordning på menneskehandels- og prostitusjonsfeltet

Vi viser til Justis- og beredskapsdepartementets (JD) høringsbrev av 7. mai 2020, der departementet fremmer forslag om at sju av tilskuddsordningene under departementets ansvarsområder fastsettes som forskrifter. Høringsfristen er 31. juli 2020.

I høringsnotatet fremholder departementet at hovedinnholdet i dagens tilskudsregelverk er uendret i høringsforslaget, hvilket innebærer at formål for ordningene, målgruppe, tildelingskriterier og rapporteringskrav i hovedsak er de samme som i gjeldende tilskudsregelverk. Det foreslås innføring av fast årlig søknadsfrist for den enkelte ordning, og det tas sikte på at forskriftene skal tre i kraft innen utløpet av 2020, slik at de kan gjelde for tilskuddstildelinger fra og med 2021.

Politidirektoratet (POD) har forelagt høringen for samtlige politidistrikt, Politiets utlendingsenhet og Kripos. Vi har mottatt innspill fra Vest politidistrikt, som følger vedlagt.

Direktoratet har videre forelagt høringen for Koordineringsenheten for ofre for menneskehandel (KOM). KOM har avgitt merknader til foreslått tekst i forskriftsutkastet, som er inntatt under "Forslag til forskrift om tilskudd til tiltak mot menneskehandel og prostitusjon" nedenfor.

Tilskuddsordningen på menneskehandels- og prostitusjonsfeltet

I høringsnotatet på side 2 gis en oversikt over hvilke tilskuddsordninger som foreslås forskriftsfestet. PODs merknader knytter seg kun til tilskuddsordning på menneskehandels- og prostitusjonsfeltet, som er foreslått lagt til POD. Tilskuddsordningen omtales på side 3 på følgende måte:

Tilskuddsordningen på menneskehandels- og prostitusjonsfeltet har til formål å motvirke at barn og voksne utsettes for menneskehandel, ved bistand til ofre, økt kunnskap og bedre samordning. Videre skal ordningen hjelpe mennesker ut av prostitusjon og redusere etterspørselen etter prostitusjon. Ordningen forvaltes av Justis- og beredskapsdepartementet i samarbeid med Politidirektoratet.

Politidirektoratet

POD vil bemerke at beskrivelsen synes noe upresis, hensett at direktoratet ikke har hatt ansvar knyttet til tilskuddsordningen. KOM er administrativt organisert under POD, men med eget mandat fra departementet. KOM har bistått JD med kunnskap og råd rundt tilskuddene, men ansvaret for tilskuddsordningen har vært tillagt departementet. Etter direktoratets vurdering krever det å forvalte tilskuddsordninger en helt annen kompetanse enn hva POD innehar.

Forvaltning av tilskuddsordninger

POD mener på prinsipielt grunnlag at forvaltningen av tilskuddsordninger ikke bør ligge til politiet. Det vises til dialogen direktoratet hadde med JD i forbindelse med at tilskuddsordningen for kriminalitetsforebyggende tiltak i 2019 ble flyttet fra POD til Sekretariatet for konfliktrådene (SfK). Den prinsipielle vurderingen som lå til grunn for flyttingen står fortsatt ved lag. Det er svært viktig at politiet fremstår som nøytral i alle sammenhenger, samt at det ikke kan stilles spørsmål om bindinger til ulike organisasjoner. PODs vurdering er derfor at det vil være uheldig dersom forvaltningen av tilskudd legges til politiet.

POD og JD har vært omforent om at politiet på prinsipielt grunnlag ikke bør forvalte tilskuddsordninger, hvilket var direkte årsak til at tilskuddsordningen for kriminalitetsforebygging ble flyttet fra POD til SfK. Det er videre et betydelig ansvar og arbeid knyttet til administrering av tilskuddsordninger av denne størrelsesorden. I tillegg ligger hovedansvaret for mange tiltak langt utenfor politiets oppgaveportefølje. En betydelig del av tilskuddene innen menneskehandel og prostitusjon går til bo- og oppfølgingstiltak til antatte ofre for menneskehandel. POD mener at det også av den grunn vil være prinsipielt feil at politietaten skal tildele tilskudd og være ansvarlig for tilskuddsordningen på dette feltet.

Politiet har en betydelig og krevende portefølje, og JD og POD er omforent om behovet for å rendyrke denne. Vi viser i den forbindelse bl.a. til Politimeldingen¹ og Områdegjennomgangen av styringen av politi- og lensmannsetaten. Det foreliggende forslag er etter POD vurdering en ny oppgave som åpenbart ikke bør tillegges politiet.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Hva gjelder økonomiske og administrative konsekvenser, fremkommer følgende i høringsnotatet:

Forslagene som fremmes i dette høringsnotat er i all hovedsak en videreføring av gjeldende tilskuddsregelverk under JDs ansvarsområder, og omgjøring av disse til forskrift i tråd med krav i økonomiregelverket i Staten. Forslaget antas ikke å ha økonomiske eller administrative konsekvenser av betydning.

Etter PODs vurdering må det, dersom forskriften skal vedtas som foreslått, foretas en beregning av økonomiske og administrative konsekvenser. Direktoratet stiller spørsmål ved departementets vurdering om at overføring av ansvar for en tilskuddsordning som i 2020 er på 39,946 millioner kroner ikke antas å ha økonomiske eller administrative konsekvenser av betydning. Det bemerkes at overføring av ansvar for en tilskuddsordning vil medføre betydelig merbelastning for direktoratet, samt kreve en helt annen kompetanse enn den direktoratet besitter.

¹ Meld. ST. 29 (2019-2020)

Til sammenligning påpekes at POD i budsjett for 2020 fikk trukket inn 1,1 millioner kroner, som ble overført til SfK, på grunn av "flytting av arbeidsoppgaver". POD legger til grunn at dette er knyttet til overføring av forvaltningen av tilskuddsordningen for kriminalitetsforebygging, på 7,4 millioner kroner.

POD vil for øvrig bemerke at bredden på politiets oppgaveportefølje gjør det vanskelig å holde fokus på oppgavene politiet skal prioritere etter styringssignalene vi mottar i tildelingsbrevet og som politiet selv ønsker å prioritere i sin egen virksomhetsstrategi. Dette er igjen en faktor som bidrar til lavere måloppnåelse og gjennomføringsevne innenfor prioriterte fagområder. POD har over tid kommunisert til JD at etatens budsjett er under press fra mange ulike hold, blant annet på grunn av krav til effektivisering, ABE, budsjetttiltak, oppdrag uten dekning, osv. Ved å legge til nye oppgaver, økes kompleksiteten i politiets oppgaveportefølje ytterligere, og med den høyere risiko og sannsynlighet for en ytterligere belastning på politiets budsjetter.

Forholdet til JDs oppdrag 9 i supplerende tildelingsbrev av 24. juni 2020 til POD

POD bemerker for øvrig at forslag om delegasjon av tilskuddsordningen på menneskehandels- og prostitusjonsfeltet fra JD til POD, må sees i sammenheng med oppdrag 9 i supplerende tildelingsbrev av 24. juni då., der POD får i oppdrag å lede en arbeidsgruppe som bl.a. skal se på organiseringen av innsatsen på menneskehandelsfeltet, herunder tilskuddsordningen. Frist for oppdraget er satt til 31. desember 2020.

Alternativ midlertidig delegering

POD er av den oppfatning at delegering av tilskuddsordning innen menneskehandel – og prostitusjonsfeltet bør avvendes til JDs tilleggsoppdrag nr. 9 for 2020 er gjennomført. Da vil JD og øvrige departement ha et grunnlag for å vurdere den fremtidige organiseringen av både menneskehandelsfeltet og tilskuddsordningen.

Dersom JD likevel, evt. midlertidig, ønsker å delegere tilskuddsordningen før utredningsgruppens anbefaling foreligger, med den følge at justissektoren skal beholde forvaltningen av tilskuddsordningen, tillater Politidirektoratet seg å anbefale departementet å vurdere hvorvidt tilskuddsordningen på menneskehandels- og prostitusjonsfeltet også bør tillegges SfK. Dette hensett at SfK allerede har fått ansvar for flere tilskuddsordninger.

Oppsummering

Politidirektoratet støtter etter dette ikke departementets forslag om at ansvaret for å forvalte tilskuddsordningen på menneskehandels- og prostitusjonsfeltet overføres direktoratet.

Forslag til forskrift om tilskudd til tiltak mot menneskehandel og prostitusjon

KOM har fått høringen forelagt, og har, uavhengig av ansvars plasseringen for forvaltning av tilskuddsordningen, avgitt merknader til foreslått tekst i forskrift om tilskudd til tiltak mot menneskehandel og prostitusjon. POD er enig KOMs nedenstående merknader om forslag til § 1 om formål og forslag til § 5 om rapporteringsplikter.

§ 1 Formål

Utkast til tekst er som følger:

Tilskuddene skal motvirke at barn og voksne utsettes for menneskehandel, hjelpe mennesker ut av prostitusjon og redusere etterspørselen etter prostitusjon.

Formulering av formål ved tilskuddsordningen er etter KOMs vurdering helt avgjørende for å kunne styre ordningen og avklare forventninger hos tilskuddssøkere. KOM foreslår å tydeliggjøre det todelte formålet ved ordningen.

Som alternativ 1) foreslås en nærmere presisering som i større grad tydeliggjør formålene. KOM mener dette alternativet er hensiktsmessig, både for å tydeliggjøre formålene opp mot prosjektene det i dag gis tilskudd til, samt at det gir bedre helhet opp mot tilskuddsordningen for forebygging og bekjempelse av vold i nære relasjoner, som ordningen best kan sammenlignes med, se høringsnotatet punkt 6.2 om forskrift om tilskudd til forebygging av vold i nære relasjoner. KOM foreslår følgende tekst:

Tilskuddene skal

- a) *motvirke at barn og voksne utsettes for menneskehandel, ved å gi*
 - *nødvendig hjelp for de som utsettes eller står i fare for å utsettes for menneskehandel*
 - *kunnskap og kompetanse om menneskehandel, slik at menneskehandel forebygges og flere ofte kan identifiseres*
 - *samordning av offentlige myndigheter og ideelle og frivillige organisasjoners arbeid mot menneskehandel*
- b) *hjelpe mennesker ut av prostitusjon og redusere etterspørselen etter prostitusjon*

Som alternativ 2) foreslår KOM formuleringen departementet selv har brukt om formålet for tilskuddsordningen på menneskehandels- og prostitusjonsfeltet, slik det fremkommer på høringsnotatets side 3, under punkt 2:

Tilskuddene skal motvirke at barn og voksne utsettes for menneskehandel, ved bistand til ofre, økt kunnskap og bedre samordning. Videre skal tilskuddene hjelpe mennesker ut av prostitusjon og redusere etterspørselen etter prostitusjon.

§ 5 Rapporteringsplikter

KOM mener det kan være aktuelt å tillegge følgende som et nytt annet avsnitt, på tilsvarende måte som det er gjort i forslag til forskrift om tilskudd til forebygging og bekjempelse av vold i nære relasjoner:

For tilskuddsmottakere som søker om tilskudd påfølgende år, skal rapport legges ved søknad.

Det bør for øvrig vurderes å presisere at eventuelt behov for utsatt rapportering må meldes og begrunnes innen 1. mars.

Innspill fra Vest politidistrikt

Hva gjelder innspillet fra Vest politidistrikt om tilskudd til kommunene, påpeker KOM at dette er en mulighet innenfor tilskuddsordningen på menneskehandels- og prostitusjonsfeltet, jf. foreslått § 2 om hvem som kan få tilskudd. KOM anbefaler ikke å utvide muligheten bestemmelsen åpner for ytterligere, ettersom tilskudd i hovedsak er tiltenkt sivilt samfunn.

Med hilsen

Roger Bjerke
avdelingsdirektør
Styringsavdelingen

Sissel Hammer
Fungerende avdelingsdirektør
Politifagavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.

Vedlegg:
Høringsinnspill - forskriftsfesting av tilskuddsordninger - Vest politidistrikt

POLITIET

Politidirektoratet

Postboks 2090 Vika
0125 OSLO

Vest politidistrikt

Deres referanse:

Vår referanse:

Dato:

20/60137 - 20

17.06.2020

Høring - forskriftsfesting av tilskuddsordninger

Vest politidistrikt har ikke kommentarer til forskriftsfesting av tilskuddsordninger utover følgende kommentar til "Forskrift om tilskudd til tiltak mot menneskehandel og prostitusjon" § 2, 3 ledd:

Forskriften er forelagt fagmiljøet for menneskehandel (FEE – Seksjon for org krim – avsnitt for menneskehandel). Avdelingen samarbeider med kommunene i bekjempelsen av menneskehandel. For å sikre et helhetlig tilbud understrekes det at det er viktig at kommunene også kan søke om tilskudd slik som foreslått.

Med hilsen

Helge Stave*Politiinspektør*

Driftsenhetsleder Felles enhet for etterretning og etterforskning

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.

Vest politidistrikt